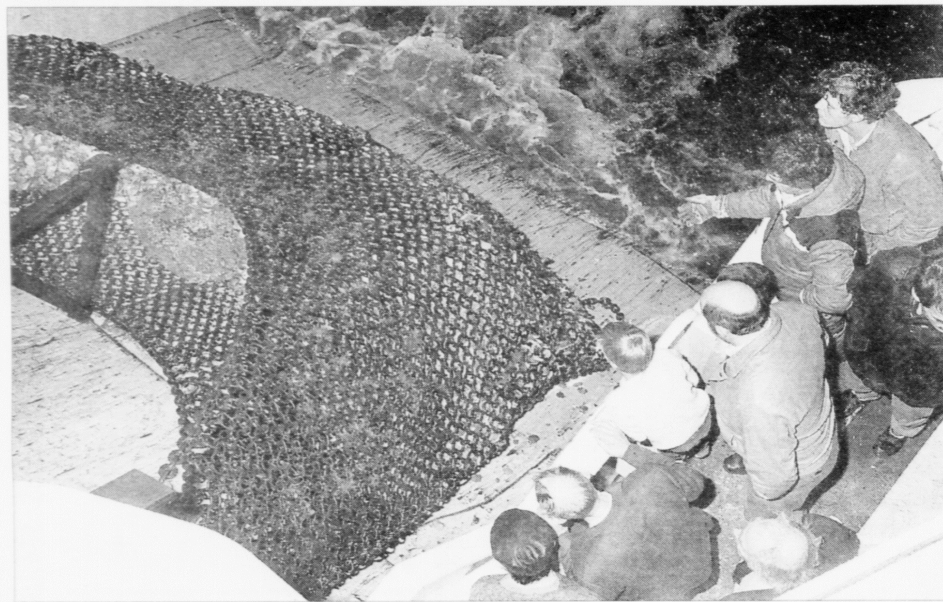

Úrslitið batnar, men enn er tað verri enn so nóg gott:

Fiskiflotin hevði 370 mió kr. í avlopi í fjør

– Sum stóðan er, er tað ikki ein skipabólkur í feskfiskafлотanum, sum klárar at forrenta nýggj skip, heldur ikki um bara tey allar frægastu skipini í hvørjum bólki verða tikin burtúr

– Allur rakstrarstudningur skal takast av. Men ístaðin skulu skipini hava loyvi til at inntøkujavna yvir skattin so at tað skal bera til at javna ímillum góð og vánalig ár. Og tað almenna skal halda seg burt, heldur Føroya Arbeiðsgevarafelag savnsmynd

ÁKI BERTHOLDSEN

Tað gongur fram á hjá føroyska fiskiflotanum.

Men hóast tað figgarliga úrslitið batnar í stórum, er tað ikki enn nóg gott til, at flotin hevur ráð til at endurnýggja seg við nýggjum skipum.

Føroya Arbeiðsgevarafelag sigur í ársfrágreiðing síni, at fyrispurningar og kanningar vísa, at føroyski fiskiflotin hevði eitt yvirskot uppá 350-370 milliónir í fjør.

Men tað er áðrenn rentur og avskrivningar

Hetta eru 88-108 milliónir meiri enn í 1997, tá ið flotin hevði eitt yvirskot uppá 262 milliónir. Tá ið i-lógustudulin upp á 50 milliónir ikki er taldur við.

Men Arbeiðsgevarafelagið minnir á, at hetta er eftir eitt metár hjá flotanum, bæði til fiskiskap og til pris.

Víst verður á, at verður 12 mánaðaskeiðið septemb-er 1997 til august 1998, samanborið við 12 mánaða skeiðið september 1996 til august 1997, vísir ein samanteljing, at útflutningurin av fiski er minkaður 3% í nógd.

Men samstundis er hann vaksin 14% í virði.

Ein orsök til, at virðið er so nógv vaksið, er, at prisurin er hækkaður sum heild.

Men ein onnur orsök er, at vit hava útflutt munandi meiri virkaðan fisk í seinastuni, enn vit hava gjørt frammanundan.

Tað almenna skal halda fingrarnar burt

Føroya Arbeiðsgevarafelag sigur, at tað eru eisini onnur tekin um, at fiskiflotin gongur betri.

Eitt nú vísir tað seg, at úrslitið hjá skipunum er vaksið skjótari enn avreiðingarvirðið er vaksið.

– Tað merkir, at skipini sjálvi verður effektivari rikin nú, enn tey hava verið.

Ein uppgerð í ársfrágreiðingini hjá Arbeiðsgevarafelagnum vísir, at avreiðingarvirðið hjá fiskiflotanum lá um 1,6 milliard í fjør, ella gott tað.

Tað eru 600 milliónir meiri enn tað var í 1994, tí tá var tað ikki meiri enn eina góða milliard.

Men bæði búskaparfrøðingar og fiskifrøðingar hava ávarað um, tann góði fiskiskapurin fer neyván at halda sær.

– Tí er tað neyðugt, at flotin styrkir seg so væl sum gjørligt tey góðu árin.

Men hóast úrslitið hjá flotanum hevur verið lutfalsliga gott í 1998, sigur Arbeiðsgevarafelagið, at tað er ikki ein skipabólkur í feskfiskafлотanum, sum er

førur fyri at forrenta nýggj skip.

– Sjálvt um trý tey frægastu skipini í hvørjum bólki verða tikin fyri seg, eru heldur ikki tey før fyri at forrenta nýggj skip.

Arbeiðsgevaafelagið sigur, at hetta ger útlini hjá fiskiflotanum dýpur.

– Men vísir, hvussu alneyðugt tað erm at flotin sleppur at laga seg til marknaðartreytirnar.

– Tí sleppur hann tað, verða tað einans inntøkmøguleikarnir, sum verða avgerandi fyri, hvussu stór flotin verður, og hvussu hann verður samansettur.

– Tað almenna eigur ikki framhaldandi at leggja seg út í, hvussu flotin verður samansettur.

– Tað eiga einans at verða móguleikarnir fyri vinnuligum rakstri, sum eru avgerandi fyri, hvussu stór flotin er, og, hvussu hann er samansettur, sigur Arbeiðsgevarafelagið.

Men felagið leggur afturat, at ein meinbogi fyri at fáa betri lønsemi í vinnuna, er, at galdandi sáttmálar ikki tryggja, at effektiviseringar ikki koma skipinum til góðar.

Javning yvir skattin

Føroya Arbeiðsgevarafelag mælir eisini til, at bæði í fiskivinnuni, og í aðrir vinnu, skal politikkurin verða, at ongin rakstrarstuðul skal latast og at vinnan fær loyvi til at virka eftir vanligum marknaðarbúskaparlíggum treytum.

– Hinvegin er fiskivinnan ógvuliga viðbrekin fyri broytingum í fiskiskapi og fiskaprisum.

Tí mælir Arbeiðsgevarafelagið til, at bæði fiskivinnan, men eisini onnur vinna, fær móguleika at inntøkujavna yvir skattin, tí hetta gevur ávisar móguleikar at javna ímillum góð og vánalig ár.

Tvss, at skattur, sum er goldin eitt ár, kann í eitt, ella tvey ár, verða goldin aftur, um skipið gevur undirskot. Arbeiðsgevarafelagið mælir eisini til, at tíðarskeiðið, har hall kann fæst aftur og fram, og dragast frá skattliga úrslitinum, verður longt til 10 ár.

Í løtuni kunnu feløg, sum keypa útgærd og ambod fyri í mesta lagi 4.000 krónur, draga alt frá beinanvegin.

– Men tað, sum er dýrari enn tað, skal avskrivast so

líðandi.

Arbeiðsgevarafelagið mælir nú til, at markið fyri, hvussu nógv kann verða avskrivað beinanvegin, verður hækkað upp í 10-20.000 krónur.

Klára ikki nýggj framleiðslutól

Føroya Arbeiðsgevarafelag sigur, at eisini hjá fiskavirkjunum á landi eru stórar broytingar at hóma til tað betra.

Tí í fjør var fyrstu ferð í fleiri ár, at hendan vinnan hevði avlop.

Og tað hevði hon, hóast kappingin um rávørna var sera hörð.

Í seinastuni eru alt fleiri virki farin at selja sjálvi, heldur enn ígjøgnum sölufyrirøkur.

Arbeiðsgevarafelagið veit ikki, um tað hevur ávirkað úrslitið.

Men í øllum førum hevur hetta við sær, at virkini fylgja betri við gongdini á marknaðinum.

– Í framtíðini fer hetta vónandi at merkja, at stór dentur verður lagdur á vørmenning og at framleiðslan verður marknaðarstýrd.

Men Arbeiðsgevarafelagið sigur, at tann alt ov stóra framleiðsluorkan á landi og tað, at skip og virki eru hvør sær, ger, at kappingin um rávørna fer framvegis at verða sera hörð.

– So sjálvt við hampiligum úrslitið seinasta árið, er tað ilt at siggja, hvussu fiskavirkini í longdini skulu endurnýggja framleiðslutól, sum longu eru uppslitin.

Arbeiðsgevarafelagið sigur, at ein meinbogi er, at í Føroyum er minstiprisur á fiski, sum verður seldur á uppiboði og tað er ein beinleiðis forðing fyri at vanligu marknaðarkreftirnar kunnu virka.

– Aðrastaðni er onki, sum eitur minstiprisur og tað ger, at virki hava ið hvørt høvi at útvega sær bílgan fisk, sigur Arbeiðsgevarafelagið.

Nú er aftur ófriður á Landssjúkrahúsinum

ÁKI BERTHOLDSEN

– Tað er tann reini ruðuleiki á Landssjúkrahúsinum. Og tað skal fáast í rættlag.

Nú er aftur ófriður á Landssjúkrahúsinum.

Og stóðan nú er so mikið álvarsli, at í gjárkvøldið høvdu sjúkrasystarnar kreppufund um málið.

Joan Ziskason, formaður í sjúkrasystrafelagnum, sigur at í løtuni er ongin røktarfaklig leiðsla á Landssjúkrahúsinum og tað kann undir ongun umstøðum ganga.

Eftir nýggju bygnaðarbroytingunum skuldi starvið sum fyrstøðukvinna takast av.

Og tað varð tað hósdegan 1. juli.

Og nú er tað sjúkrahúsléiðarin sjálvur, Jákup Mørkøre, sum hevur røktarfakligu leiðsluna.

Hesa ábyrgdina skuldi hann hava til 1. oktoer, tá ið nýggjur bygnaður skuldi setast í verk.

Men tað vilja sjúkrasystarnar ikki góðtaka, tí tað hevur hann ikki fortýtt fyri. Stór ósemja er eisini um nýggja bygnaðin og tað er ongin sum sigur, at hann verður settur í verk 1. oktober.

Joan Ziskason, formaður í sjúkrasystrafelagnum sigur, at tað er tann beri ruðuleiki úti á Landssjúkrahúsinum í løtuni av tí, at ongin er til at savna teir røktar-

fakligu træðirnar.

Hon sigur, at hon er júst afturkomin úr London av fundi hjá altjóða sjúkrasystrafelagnum.

– Eftir at hava umrøst stóðuna á tí fundinum er Landssjúkrahúsið einasta sjúkrahús í øllum heiminum, sum onga røktarfakliga leiðslu hevur, sigur Joan Ziskason.

Kreppufund

Hon sigur, at sjúkrasystarnar taka hetta málið í størsta álvara.

– Vit hava roynt at loysa málið, áðrenn tað kom so langt. Vit hava m.a. verið í sambandi við bæði Fíggar-málastýrið og Almenna- og Heilsumálastýrið, men hvørki stýrið vil taka á-

byrgdina av málinum og loysa tað.

Joan Ziskason sigur, at tí nýðast sjúkrasystarnar at gera tað sjálvar.

Fyrirbils kallaði sjúkrasystrafelagið bæði yvirsjúkrasystir og øllum deildarsjúkrasysturum á kreppufund í gjárkvøldið at umrøða, hvussu málið skal loysast. Men hon sigur, at tað er greitt, at málið skal loysast og at sjúkrasystarnar fara at gera tað, sum er neyðugt fyri at loysa málið.

Hon vil ikki siga eitt ord um, hvørir móguleikarnir eru. Men tær fara at gera tað, sum er neyðugt og tað útihsyr ikki til-tøkum, sigur Joan Ziskason.